

Gyógyfürdők versenyképessége

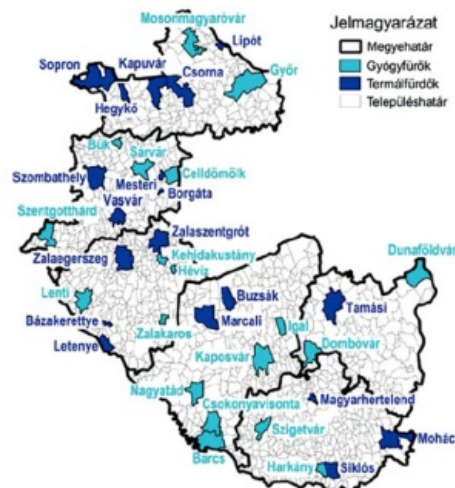
Magyarország egyik turisztikai vonzerejét a termálvizes fürdők adják. Ezért több település is arra törekszik, hogy gyógy- és termálturizmussal lendítse fel gazdasági helyzetét – javítson lakói életén. Számos közgazdász szerint azonban túl sok a hazai gyógy- és termálfürdő, működésük pedig nem nyereséges. Ezért felmerül a kérdés: a régi, neves fürdőt kell folyamatosan fejleszteni, vagy új, korszerű fürdőt érdemes inkább létesíteni? Ennek a kérdésnek a megválaszolásához ad támpontokat az a nemrégiben lezárult NKFI-kutatás, amely Bakucz Márta, a Pécsi Tudományegyetem Közgazdasági és Regionális Tudományok Intézete docensének irányításával folyt (K 106283).

A kutatók olyan versenyképességi index kidolgozását tűzték ki célként, amely a turisztikai, fejlesztési szakembereket és a fürdővel rendelkező (hazai és más közép-európai) településeket is segíti a települések versenyhelyzetének felmérésében.

Az eredmények elsősorban a nyugat-dunántúli és a dél-dunántúli régió gyógy- és termálfürdővel rendelkező településeinek vizsgálatán alapulnak.

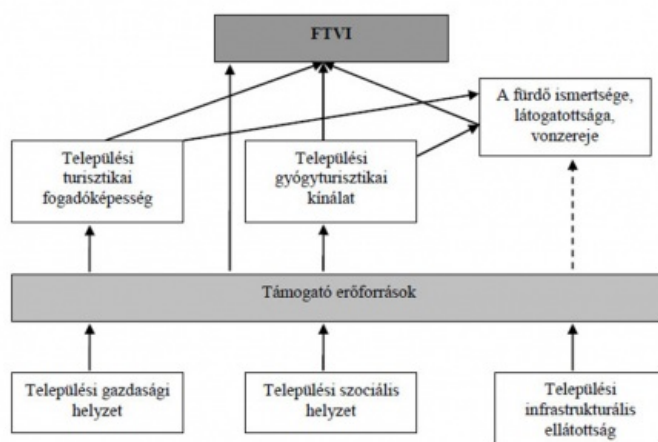
A „fürdővel rendelkező települések versenyképességi indexé”-nek (FTVI) felállításához öt terület jellemzőit és egy fürdőkre vonatkozó felmérés eredményeit vették figyelembe:

- Az adott *település turisztikai* mutatói (15 mutató)
- A település *gyógyturizmusát* leíró legfontosabb mutatók (8 mutató)
- A település *infrastrukturális* mutatói (15 mutató)
- A település *gazdasági helyzetét* felmérő mutatók (10 mutató)
- A településre jellemző *szociális* mutatók (10 mutató)
- A *fürdőkre* vonatkozó jellemzők (7 mutató)

Nyugat-Dunántúl és Dél-Dunántúl fürdőkínálata

A következő diagram azt érzékelteti, hogy a mutatókból számolt versenyképességi index – a kutatók felfogását tükrözve – a *modellbe foglalt tényezők összhangját* tartja a legfontosabbnak, ezért nem azok a települések lesznek igazán versenyképesek, amelyek egy-egy mutatócsoportban kiemelkedően teljesítenek, hanem a kiegyensúlyozott, minden szempontból jól teljesítő települések.

A versenyképességi index (FTVI) felépítése

Látható, hogy a versenyképességi indexet meghatározó mutatók két csoportra oszthatók. A település gazdasági, infrastrukturális, szociális helyzete döntően meghatározza egy település versenyképességét. A turizmus önmagában nem determináló tényező, de javíthatja a település versenyképességét. A turisztikai szempontú versenyképességi indexben a települési versenyképesség alapját jelentő három pillért „támogató erőforrásoknak” tekintik a kutatók: ezeket nem a turizmus miatt fejlesztik, de megfelelő környezetet jelentenek a turizmus számára.

A fürdőtelepülési versenyképességi index alapján a vizsgált régió első tíz „helyezettje”: Hévíz, Zalakaros, Bük, Sárvar, Győr, Harkány, Zalaegerszeg, Hegykő, Lipót, Sopron. Az elemzés szerint a gyógyfürdővel rendelkező települések versenyképesebbek a többiekénél. Hévízen, Zalakaroson, Bükön, Sárvaron és Harkányban ritka összetételű gyógyvíz van, és mind az öt település az élmezőnybe tartozik. Ezek a települések a turisztikai mutatókban „erősebbek”, mint a támogató erőforrások három pillérében.

A kutatók a települési versenyképességi indexekből, súlyozással, regionális indexet (FRVI) is kidolgoztak. A vizsgált két régióban ezek az indexek jelentősen eltértek egymástól (Dél-Dunántúlnál jóval kisebb volt, mint Nyugat-Dunántúlnál). Nyugat-Dunántúl számszerűsített előnye azonban nemcsak a működő fürdőkől származik, hanem az elemzésbe bevont tényezők összességéből. A regionális versenyképességi index más régiók versenyképességének mérésére is alkalmas az ottani települési versenyképességi indexek alapján.

A kidolgozott indexek nemcsak a hazai, hanem a közeli, versenytársként számításba jövő külföldi gyógy- és termálfürdő-létesítmények versenyképességének becslését is segíthetik. Sőt, eszközt kínálnak az új objektumok fejlesztésének

értékeléséhez és jövőbeli kilátásainak mérlegeléséhez. A fürdők eredményes üzemeltetéséből származó „hozzáadott érték” fontos a települések sikeres működése, a helyi fejlesztések tervezése szempontjából.

2016. november